

24. 5. 2005

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Ústavní soud zrovnoprávníl postavení zástavních věřitelů

Dne 10. května 2005 byl ve Sbírce zákonů publikován náleze Ústavního soudu ze dne 8. března 2005, kterým došlo k velmi významné změně právního postavení zástavních věřitelů v rámci zákona č. [26/2000](#) Sb. o veřejných dražbách, v platném znění (dále jen „zákon“).

Tímto nálezem Ústavního soudu bylo zrušeno ustanovení zákona, které se týkalo zástavních věřitelů, jejichž zástavní právo k nemovitosti bylo vloženo či zapsáno do katastru nemovitostí nebo jejichž zástavní právo k movité věci vzniklo přede dnem 1. května 2000 („privilegovaní zástavní věřitelé“).

Podle dosavadní právní úpravy mohli tito privilegovaní zástavní věřitelé své nároky vyplývající z platné zástavní smlouvy vymáhat proti vůli dlužníka cestou nedobrovolné veřejné dražby, aniž by na rozdíl od ostatních „neprivilegovaných“ zástavních věřitelů museli absolvovat zdlouhavé soudní řízení, respektive aniž by si museli zajistit jiný příslušný exekuční titul. Stačilo jim totiž pouze předložit čestné prohlášení ve formě notářského zápisu o tom, že jako věřitelé mají vůči dlužníkovi splatnou pohledávku, z níž není plněno a která je zajištěna výše uvedeným zástavním právem k movité či nemovité věci.

Ústavní soud v odůvodnění citovaného nálezu dovedil, že dosavadní právní úprava uvedená v zákoně prakticky umožňovala, aby jedna skupina zástavních věřitelů – privilegovaní zástavní věřitelé – měla zajištěn přístup k nedobrovolným veřejným dražbám bez standardních exekučních titulů (tedy soudních rozhodnutí, rozhodčích nálezů či vykonatelných notářských zápisů), zatímco druhá skupina nikoliv. Tato nerovnoprávnost byla navíc dle názoru Ústavního soudu umocněna skutečností, že ve vztahu k privilegovaným věřitelům byla zákonem „*připuštěna možnost nucené dražby majetku, aniž by jejich pohledávka byla přiznána vykonatelným soudním rozhodnutím nebo jiným kvalifikovaným aktem skýtajícím záruku věrohodnosti a kontrolovatelnosti.*“

Ústavní soud proto uzavřel, že taková právní úprava, která svěřuje přezkum práv a povinností stran zástavní smlouvy do rukou „živnostníka - dražebníka“ namísto soudu, není v souladu s principy právního státu.

Závěrem zbývá dodat, že výše uvedené ustanovení zákona bylo zrušeno s účinností od dne vyhlášení nálezu Ústavního soudu ve Sbírce zákonů, tedy ke dni 10. května 2005. Tímto dnem počínaje jsou tak i dosud zmínění „privilegovaní zástavní věřitelé“ nuceni získat platný exekuční titul pro vymáhání svých pohledávek v režimu nedobrovolných dražeb, tj. jsou nuceni absolvovat mnohdy finančně nákladné a zdlouhavé soudní řízení, resp. jsou nuceni si zajistit jiný exekuční titul pro vymožení svých pohledávek v nedobrovolné veřejné dražbě.

Další články:

- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Odpovědnost členů statutárního orgánu za nepodání insolvenčního návrhu včas](#)
- [Vybrané otázky poskytování zdravotních služeb na dálku](#)
- [TOP 5 judikátů z korporátního práva za rok 2025](#)
- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [10 otázek pro ... Barboru Paclíkovou](#)
- [Souhrn významných událostí ze světa práva](#)